

Η ΑΛΙΕΙΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΒΡΕΤΑΝΙΚΑΙΣ ΝΗΣΟΙΣ.

Οὐδείς τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ βιομηχανικῶν κλάδων ἀνεπτύχθη διὰ τῶν σιδηροδρόμων τόσο, ὅσον ἡ ἀλιεία. Πρὶν ἢ κατασκευασθῇ ἡ σιδηρὰ ὁδὸς τῶν ἀνατολικῶν κομητειῶν, ἡ μεταφορὰ τῶν ἰχθύων ἀπὸ Γλαρμουθ εἰς Λονδῖνον ἐγένετο διὰ ἐλαφρῶν ἀμαξῶν, συρρομένων ὑπὸ ταχυδρομικῶν ἵππων, καὶ μόλις εἰσέγοντο κατ' ἔτος 2000 τόνοι, ἤτοι τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ νῦν ἐντὸς δεκαπενθημερίας στελλομένου εἰς Λονδῖνον καὶ εἰς τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς πόλεις τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Κατὰ τὸ 1853, τὸ ἔτος δὴλα δὴ τῆς θαυμασίου ἀλίας τοῦ Γλαρμουθ, ἐστάλησαν ἐκ τοῦ λιμένος τούτου εἰς Λονδῖνον καὶ τὰς ἐπαρχίας 12000 τόνοι ρεγκῶν μόνον. Εἰς Γρίσμπυ κατὰ τὸ 1872 ἠλιεύθησαν καὶ ἐστάλησαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου 31,000 τόνοι ἰχθύων, ἀπίστευτος δὲ καταντᾷ ἡ ποσότης ἡ ἐκπεμπομένη νῦν ἐκ τῶν κυριωτέρων σιδηροδρομικῶν σταθμῶν. Ὁ σταθμάρχης τοῦ Λαουεστόφτ (Lowestoft) εἶπε κατὰ τὸ 1864 εἰς τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς ἐπιτροπῆς ὅτι ἐντὸς τῶν δύο προλαβόντων ἐτῶν συνέβη νὰ στέλλῃ καθ' ἡμέραν ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἑκατὸν ἀμάξας φορτωμένας ἰχθύς, ἐκάστης μεταφερούσης 3 ἢ 4 τόνους. Ἐντὸς μιᾶς ἐβδομάδος μόνη ἡ πόλις Δουμπάρ ἔστειλε διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Σκωτίας 4 ἕως 5 χιλιάδας τόνους ρεγκῶν καὶ 1000 τόνους ἄλλων ἰχθύων.

Πρὸ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν σιδηροδρόμων ἡ κατανάλωσις τῶν νωπῶν ἰχθύων περιορίζετο εἰς τὰς παραλίους πόλεις, εἰς τὴν πρωτεύουσιν καὶ εἰς τὰς ἀξιολογώτερας πόλεις τοῦ ἐσωτερικοῦ. Οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων τοῦ ἐσωτερικοῦ μόνον ἰχθὺν ἐγνώριζον τὴν ταριχευτὴν ρέγκαν· ἀλλ' ἤδη καὶ ὁ πτωχότερος δύναται νὰ τρώῃ συνεχῶς νωπὴν ρέγκαν ἢ ἄλλον ἐρθηνὸν ἰχθύν, χάρις εἰς τοὺς σιδηροδρόμους.

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἀλίας συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ναυτιλίας. Κατὰ τὸ 1814 μόνον 5 ἀλιευτικὰ πλοῖα ὑπῆρχον ἐν Ἀγγλίᾳ· πλέοντα εἰς μερακισμένα μέρη πρὸς ἀλίαν, σήμερον δὲ τοῦλάχιστον ἑκατὸν ἀποπλέουσιν εἰς τὰς βορείους θαλάσσας, ὑπὲρ τὰ τριακόσια δὲ ἀλιεύουσιν εἰς τὴν Μάγχην, ἑκατὸν εἰς τὴν ἱρλανδικὴν θάλασσαν, κτλ.

Δύσκολον εἶναι νὰ φαντασθῇ τις ὅποια ἀπειρος ποσότης ρεγκῶν ἀλιεύεται εἰς τὰ παράλια· ἂν ὁμῶς λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἑκαστον βαρέλλιον περιέχει κατὰ μέσον ὄρον 750 ἰχθύς, συνάγει ὅτι τῷ 1872 ἠλατίσθησαν 580 ἑκατομμύρια ρεγκῶν, μὴ περιλαμβανομένων τῶν πωληθεισῶν νωπῶν. Ἀπορεῖ τις ἀναλογιζόμενος ὅποια ἀπειρία ἰχθύων ὑπάρχει ἐν ταῖς θαλάσσαις, ἀφοῦ οἱ ἀλιεῖς ποσοτὸν μόνον αὐτῶν δύνανται ν' ἀγρεύσωσιν. Ἡ ἑκτασις τῶν δικτύων, τῶν χρησιμευόντων εἰς τὴν ἀλίαν τῶν ἰχθύων, ὅσον μεγάλη καὶ ἂν τυγχάνῃ, εἶναι ἀσήμαντος ἀπέναντι τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ κενοῦ, ὅπερ μένει ἐλεύθερον καὶ ἐν ᾧ ὁ ἰχθὺς δύναται νὰ βόσκη ἀνύποπτος, μὴ φοβούμενος τὸν ἀλιέα.

Τοὺς ἰχθύς δὲν κατατρέχει μόνον ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἰχθύς καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Αἱ μεγαλύτεραι ἐκατόμβαι φαίνεται ὅτι γίνονται τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ νέος ἰχθὺς ἀποκτᾷ ὑπαρξιν ἀνεξάρτητον καὶ πειράται νὰ τραπῇ μόνος εἰς τὸν βίον, νὰ κολυμβήσῃ δηλ. διὰ τῶν ἰδίων πτερυγίων εἰς τὸν περὶ αὐτὸν θαλάσσιον κόσμον. Ἀλλὰ καταστῇ ἱκανὸς νὰ κινηθῇ, ἄρχεται παλαίον πρὸς τὸν βίον. Πρέπει νὰ φάγῃ, νὰ προφυλαχθῇ δὲ μὴ τὸν φάγωσιν· ἀλλ' ἐν τῷ ἀδιαλείπτῳ πολέμῳ ὃν πρὸς ἀλλήλους συνάπτουσιν οἱ ἰχθύς (οἱ μεγάλοι τρώγουσι τοὺς μικροὺς καὶ οἱ μικροὶ τοὺς μικροτέρους), μυριάδες μικρῶν νεωστὶ ἐκκολαφθέντων ἐξ ἀνάγκης ἐσθίονται πρὶν ἢ καταστῶσιν ἱκανοὶ νὰ ἐπιτεθῶσι κατ' ἄλλων. Οὐχ ἥττον μυριάδες μυριάδων τῶν μικρῶν τούτων ὄντων ἀποφεύγουσι θάνατον ἄωρον, ὅχι ἵσως ἵνα ἀνδρωθῶσιν, ἀλλ' ἵνα ἱκανὸν ζήσωσι χρόνον, ὥστε νὰ λάβωσιν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν κα-

ταστροφὴν τῶν μικροτέρων ὁμοίων τῶν καὶ χρησιμεύσωσιν εἰς ταρίχευμα.

Υπολογίζουσιν ὅτι περὶ τὴν νῆσον Σαίη Κίλδα ἵπτανται 200,000 πτηνῶν καὶ ὅτι ἕκαστον τούτων ἐσθίει καθ' ἑκάστην ὥρην ῥέγκας ὥστε ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐξαφανίζονται 1 ἑκατομμύριον ῥεγκῶν. Ὁ καθηγητὴς Οὐξλὺ (*Huxley*) λέγει ὅτι, ἂν ἔζων αἱ ῥέγκαι ἂς καταδροχθίζουσιν ἐτησίως οἱ σίλουροι καὶ οἱ ἀντακαῖοι εἰς τὰ παράλια τῆς Σκωτίας, θὰ ὑπερέβαινον τὸ ἐτησίως ὑπὸ τῶν ἀλιέων ἀγρευόμενον ποσόν· ἀλλ' οἱ ἔχθροί ταύτης δὲν εἶναι μόνον οἱ ἀναφερόμενοι δύο ἰχθύες. Ἐκ τῆς κοιλῆς φαλαίνης ἐξήγαγον ἡμῖς βαρέλλιον (214 λίτρας) ῥεγκῶν, ὃ δὲ καρχαρία, ὃ θαλάσσιος κύων καὶ ἄλλα θαλάσσια ζῶα ἀφανίζουσιν αὐτάς· ὁ κύων μάλιστα διώκει πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τὴν ῥέγκαν, ἄλλο δὲ ζῶον τὴν ὠθεῖ εἰς τὴν ἀκτὴν ἢ εἰς τὸν πυθμένα καὶ οὕτω τὰ μεγάλα ζῶα βοηθοῦσιν ἀλλήλα πρὸς ἄγρην τῆς ῥέγκας.

Τέσσαρες τρόπους μεταχειρίζονται πρὸς ἄγρην τῶν ἰχθύων· 1ον τὰ συρτὰ ἢ σύροντα δίκτυα· 2ον τὰ ἐπιπλέοντα δίκτυα· 3ον τὴν ὀρμιάν καὶ 4ον τὴν σαγήνην ἢ γάγγανον.

Καλλίτερος πρὸς ἄγρην ἰχθύων τινῶν τρόπος εἶναι ὁ διὰ τῶν συρομένων δικτύων (ἀνεμότρατας), διότι τὸ δίκτυον αὐτὸ σαρώνει τὴν θάλασσαν καὶ συνάγει εἰς τὸν σάκκον ὅλους τοὺς ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης ἰχθύες. Τὸ δίκτυον δὲν σκάπτει, ἀλλὰ ἀπλῶς σαρώνει ἐλαφρῶς τὴν ἔμμον, ὥστε ὁ ἰχθύς μόνος τοῦ πίπτει εἰς τὸν σάκκον. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν δικτύων χρησιμεύει κυρίως εἰς ὀρεοειδεῖς πυθμένας, ὅπου κοινῶς οἰκοῦσι παντοειδεῖς πλατεῖς ἰχθύες.

Τὰ τοιαῦτα δίκτυα ἔχοντα ἀλιευτικὰ πλοίαρτα συνήθως εἰσὶ μακρὰ 60 καὶ ἐπέκειναι πόδας καὶ τινα εἰσὶ χωρητικότητος 70 τόννων. Ἀμα φθάσωσιν εἰς τὸ μέρος τῆς ἀλιείας, χαλαρόνουναι τὰ ἱστία καὶ στρέφουσι πρὸς τὴν διεύθυνσιν πρὸς ἣν προτίθενται νὰ σύρῃσι τὰ δίκτυα, ὅπερ, φυσικῶς τῷ λόγῳ, ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀνέμου. Ὀρεῖλουναι δὲ

νὰ πλέωσι κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὅπερ ἀπαιτεῖ ἄνεμον ἰσχυρὸν καὶ οὐριον, καὶ νὰ ἔχωσι πολλὰ ἀναπεπταμένα ἱστία, διότι δυσκόλως σύρονται τὰ δίκτυα. Τόσον δυσκόλως δὲ σύρονται ταῦτα, ὥστε τὸ ἀλιευτικὸν πλοῖον, μ' ὅλον τὸν οὐριον ἄνεμον καὶ τὰ πολλὰ ἱστία, μόλις διανύει 2 μίλλια τὴν ὥραν.

Καλὴ γὰρ θεωρεῖται ἅμα τὸ ἀλιευτικὸν πλοίαρτον ἀγρεύει ἕνα τόννον ἰχθύων συνεχῶς ὅμως ἀγρεύουσιν ἐν μιᾷ νυκτὶ τρεῖς τόννους.

Κατὰ τοῦ τρόπου τούτου τῆς ἀλιείας ἐξανέστησαν παλλοί, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐξολοθρεύονται οἱ ἰχθύες· τὸ πρᾶγμα ὅμως δὲν ἔχεται ἀληθείας καὶ φρονοῦσι μάλιστα ὅτι τὸ συρτὸν δίκτυον μᾶλλον ἐφελκεῖ τοὺς ἰχθύς, διότι θέτει εἰς κίνησιν περὶ αὐτὸ τοὺς σκώληκας καὶ τὰ ὀστρακόδερμα. Οὐχ ἥττον βέβαιον εἶναι ὅτι τὰ συρτὰ δίκτυα συλλαμβάνουσιν ἀπείρους ποσότητας νεαρῶν ἰχθύων, οὓς καλλίτερον ἦτο νὰ ἄφινον εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλὰ τὰ πλοίαρτα τ' ἀλιεύοντα τὰς καρίδας εἰς ῥηχὰ καὶ ἀρμώδη ὕδατα ἐπιφέρουσι μεγαλητέραν ζημίαν, διότι καὶ μικροτάτους συλλαμβάνουσι καὶ ὡς φθείρουσι. Σήμερον εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι οἱ παντοειδεῖς ἰχθύς σπείρουσι τὰ ὠὰ τῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος ἢ κατὰ θέτουσιν αὐτὰ εἰς βραχώδη βάθη πλησίον τῆς ἀκτῆς, ἐν οἷς ἐκκαλλάπτονται καὶ αὐξάνουσιν· ὥστε τὰ ὠὰ οὐδ' ὅλως παραβλάπτονται ὑπὸ τῶν μεγάλων συρτῶν δικτύων· μόνον τὰ μικρὰ δίκτυα ἐπιφέρουσι ζημίας καὶ συχνάκις εἶδομεν χιλιάδας νεαρῶν ῥόμβων, νεαρῶν ψησῶν καὶ νεαρῶν γλωσσῶν ἀγρευομένων μετὰ τῶν καριδῶν ἐν τῷ ὀρμῳ τοῦ Μορεκάμπ.

«Ἡ ἄγρὰ τῶν καριδῶν, ἂν πρόκηται νὰ γίνηται ἐπὶ βλάβῃ τῶν μεγάλων ἰχθύων, πρέπει νὰ καταργηθῇ,» εἶπέ τις. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἀλιείας ταύτης ἐξαρτᾶται ἡ ὑπαρξὶς χιλιάδων ἐργατῶν, διότι ὅλα τὰ κεφάλαια τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν συνίστανται εἰς τὸ πλοίαρτον καὶ τὸ δίκτυόν των, ἢ δὲ ἀπ' ἀγρῶν τῆς ἀλιείας τῶν καριδῶν θὰ ἀπέβαινε κα-

ταστρεπτική δι' αὐτούς. Μόνη ἡ πόλις Λέιγ, ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς κομητείας τοῦ Έσεξ, στέλλει συνεχῶς εἰς Λονδίνον καθ' ἑκάστην 2000 γαλλόρια καριδῶν (α).

Τὰ ἀλιευτικά, τὰ ἔχοντα συρτὰ δίκτυα, πλέουσι πολλὰ συγχρόνως, τὰ δὲ πληρώματα γενικῶς ὑποχρεοῦνται δι' ἐξ ἐβδομάδας ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιροῦ στέλλουσι τὴν ἄγραν των διὰ ταχυπόρων κερκούρων (κοτέρων) εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Billingsgate. Τοὺς ἰχθῦς μεταφέρουσιν ἐνίοτε καὶ ἐλικοκίνητα ἀτμόπλοα.

Εἰς τὴν βόρειον θάλασσαν τ' ἀλιευτικά ἀλιεύουσιν ἐξ ἐβδομάδας ἕως δύο μηνῶν, συνεχῶς δὲ εἰς τόσῃ ἀπὸ τῆς παραλίας ἀπόστασιν, ὥστε μεγάλους διατρέχουσι κινδύνους. Τὸν χειμῶνα συμβαίνουσι ναυάγια οὐκ ὀλίγα, κατὰ δὲ τὸ 1863 ἀπωλέσθησαν 7, ἀνήκοντα εἰς μόνον τὸν λιμένα τῆς Χούλ, καὶ εἴκοσιν ἐρρυμουλκήθησαν ἐν κακῇ κακαστάσει.

Ὁ καλλίτερος τῶν ὑπὸ τῶν πλοιαρίων αὐτῶν ἀλιευόμενος ἰχθῦς εἶναι ὁ ρόμβος, ὅστις εὐκόλως πωλεῖται. Ἡ ἀφθονία ἐπ' ἐσχάτων ἠλάττωσε κατὰ πολὺ τὴν τιμὴν του, διότι ἐνῶ πρὸ τριακονταετίας ἐξεποιεῖτο ἐν Λονδίῳ μίαν ἕως μίαν καὶ ἡμίσειαν γινέαν, ἤδη μόλις ἀπολαμβάνει 1 σελίνιον τὴν λίτραν. Ὁ ἰχθῦς οὗτος εὐρίσκεται εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Σκωτίας, ἀναφέρεται δὲ ὅτι εἰς Οὐέστμων ἡγρεύθη εἰς 6 ποδῶν μήκους. Ἡ βόρειος θάλασσα φημίζεται διὰ τὰς ρόμβους της, ἰδίως τὰ παράλια τῆς Ὀλλανδίας, ὅπου κατὰ τὸ θέρος πολλοὶ ἀγρεύονται εἰς τὰ ρηχὰ ὕδατα.

Ἡ συνήθεια τοῦ διατηρεῖν τοὺς ἰχθῦς ἐντὸς πάγου προσφάτως ἐτι εἰσῆχθη. Μέγα

μέρος τῶν ἀγρευομένων ἰχθύων τίθεται εἰς δεξαμενὴν πάγου, ἣν πᾶς ἰχθυοπώλης ἔχει καὶ πᾶν πλοιάριον φέρει. Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τῆς διατηρήσεως ἀφαιρεῖ τι ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ ἰχθύος, ἀλλ' οὐχ ἥττον βέβαιον εἶναι ὅτι δι' αὐτοῦ ὁ ἰχθῦς δὲν βλάπτεται εὐκόλως.

Τῷ 1872 μόνον εἰς Γρίμσμπυ εἰσῆχθησαν ἐκ Νορβηγίας 22000 τόννοι πάγου. Εἰς τὸν πυθμένα ἑκάστου ἀλιευτικοῦ ὑπάρχει δωμάτιον ἐρμητικῶς κεκλεισμένον, ἐν ᾧ πρὸ τοῦ ἀπόπλου θέτουσι 2 μέχρι 9 τόννων πάγου. Τὰ πλοιάρια τὰ μὴ στέλλοντα τὴν ἄγραν των ἀμέσως εἰς Billingsgate διὰ τινος τῶν κερκούρων τοῦ σταθμοῦ, στοιβάζουσι τοὺς ἰχθῦς κατὰ στρώματα ἐπὶ τῶν πάγων, ἕως οὗ συμπληρωθῇ ὁλόκληρον τὸ φορτίον μετ' ἀπουσίαν δὲ 10 μέχρι 14 ἡμερῶν τὸ πλοῖον ἐπανέρχεται εἰς τὸν λιμένα του καὶ ἐκεῖ οἱ ἰχθῦς στοιβάζονται εἰς ἄλλον πάγον καὶ στέλλονται εἰς Λονδίνον ἢ ἄλλο μέρος. Ὡστε οἱ πλείστοι ἰχθῦς, οἱ παρατιθέμενοι εἰς τὰς τραπέζας, τοῦλάχιστον 15 ἡμέρας ἔμειναν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος.

Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀπόπλου καὶ κατὰπλου καὶ τῶν διακοπῶν, συνάγεται ὅτι ἡ ἀλιεῖα διαρκεῖ ἐννέα μηνῶν τὸ ἔτος, ἐπικερδεστέρα δὲ ἀπιδεικνύεται τὸν χειμῶνα, διότι τότε διαρκέστερον πνέει ὁ ἀναγκαιὸς ἄνεμος.

Ἄλλοτε αἱ παραγγελίαι ἄπασαι πρὸς ἀγορὰν ἰχθύων διεβιβάζοντο ἐν Λονδίῳ, σήμερον ὅμως αἱ διαταγαὶ δίδονται καθ' ἑκάστην διὰ τοῦ τηλεγράφου εἰς πρᾶκτορας ἀποκαταστημένους εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας, ἐν αἷς ἀποβιβάζονται οἱ ἰχθῦς, ὥστε προκύπτει μεγάλη οἰκονομία χρόνου καὶ ἐξόδων.

Μετὰ τὴν ἀλιεῖαν εἰς βαθέα ὕδατα διὰ δικτύων συρόντων, ἀξιολογώτεροι τρόποι ἀλιείας θεωροῦνται οἱ διὰ μακρᾶς ὀρμιάς καὶ ὀρμιάς τῆς χειρὸς δι' αὐτῶν δ' ἀλιεύουσιν εἰς τὰ παράλια τῆς Μάγχης καὶ εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Ἰρλανδίας ἰδίως ἀντακαίους, ὀνίσκους καὶ ἄλλους ἰχθῦς. Πολλὰ πλοιάρια ἀσχολοῦνται εἰς τὴν ἀλιεῖαν αὐτήν. Ἐν

(α) Ὁ K. Mayew ἀποδεικνύει ἐν τῇ συγγράμματι τοῦ London Labour and London Poor, ὅτι ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Billingsgate πωλοῦνται ἐτησίως 500 ἑκατομμύρια καριδῶν. Τούτων 770, 000 πίνται (σχεδὸν 32½ τὴν πίνταν) πωλοῦνται ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ Λονδίνου. Αἱ καλλίτεραι στέλλονται ἐκ Λέιγ, πωλοῦνται δὲ 40 πέννας ἕως 2 1(2 σελίνια τὸ γαλλόνιον, ἥτοι αἱ 4 1(2 λίτραι.

πλοιάριον φέρει συνήθως 7200 ὀργυιάς ὀρμιάς, ἐξ ἧς κρέμονται 4680 ἄγκιστρα· ἡ ὀρμιά ρίπτεται τὴν αὐγὴν, ἢ ἐνωρίτερον, καιροῦ συγχωροῦντος, καὶ σύρεται πρὸ τῆς νυκτός· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀντακαῖος ἔχει μεγάλην ἀξίαν, πρᾶττουσι πᾶν ὅ,τι δύνανται ἵνα ἀφίχθῃ εἰς τὴν ἀγοράν ἐν καλῇ καταστάσει, ὅπερ ἐπιτυγχάνεται ἂν διατηρήσωσιν αὐτὸν ζῶντα πλειότερον, ὅσον ἔνεστι, χρόνου. Ἀμα ἐξῆγκριστρωθῇ, ἤτοι ἐξαγάγῃσι τὸ ἄγκιστρον, θέτουσιν αὐτὸν εἰς ἰδιαίτερον μέρος, εἶδος δεξαμενῆς ὑπαρχούσης ἐφ' ὧν τῶν πλοιαρίων, ἐν ἧ δι' ὅπων εἰσέρχεται θαλάσσιον ὕδωρ, συνεχῶς δὲ πλοιάριόν τι ἐπανέρχεται εἰς *Dogger Bank* μὲ 400 ἢ 700 ζῶντας ἀντακαίους καὶ μὲ 200-250 ἐστοιβάσμενους εἰς πᾶγον.

Ὅταν τὰ τοιαῦτα ἀλιευτικὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν λιμένα μὲ τὸ φορτίον των, ἀποσύρουσι τοὺς ἀντακαίους ἐκ τῶν φρεάτων διὰ μικρῶν δικτύων καὶ θέτουσιν αὐτοὺς εἰς ξύλινα κιβώτια ἢ ἐργαστήρια, ὧν τὰ πλεῖστα θέτουνται εἰς τὰ νεώρια τοῦ Γρίμσμπυ καὶ ἐν οἷς οἱ ἰχθυὺς μένουσι μέχρι οὗ ἡ ἀγορὰ λάβῃ ἀνάγκην αὐτῶν. Ἐκαστον κιβώτιον περιέχει 40 ἀντακαίους μεγάλους καὶ 400 περίπου μικροὺς· ζῶσι δὲ 15 περίπου ἡμέρας καὶ ἐν Γρίμσμπυ ὑπάρχουσι 15 ἕως 20 χιλιάδες ἀντακαῖοι περιμένοντες τὴν σειρὰν των ἵνα μετακομισθῶσιν εἰς Λονδίνον ἢ ἀλλαχοῦ. Ἀμα ἔλθῃ ἡ παραγγελία, ἀνοίγονται τὰ κιβώτια, οἱ δὲ ἀντακαῖοι φονευόμενοι στέλλονται διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ὅπου δεῖ. Ὁ ἰχθυὺς οὗτος πωλεῖται ἀκριβῶς καὶ θεωρεῖται τὸ προσφιλέσθαι αὐτοῦ τῆς ἀριστοκρατίας. Μόνον τὸ Λονδίνον καταναλίσκει ἐτησίως 500,000 νωπῶν ἀντακαίων· καὶ τοι δὲ ὁ ἰχθυὺς εἶναι λίαν γόνιμος καὶ δὲν ἐπίκειται φόβος καταστροφῆς, ἢ κυθέρισις ἔχει ἀπηγορευμένην τὴν ἀλιεῖαν του διὰ μακρῶν ὀρμῶν ἐπὶ τρεῖς τοῦ ἔτους μῆνας.

Ἡ ἀλιεῖα διὰ τῆς ὀρμιάς τῆς χειρὸς δὲν εἶναι μεγάλη· παρέχει ὅμως ἀρίστους καὶ νωποτάτους ἰχθυὺς. Ἡ διὰ τῶν ἐπιπλεόν-

των δικτύων ἀνάγεται εἰς ἀρχαιοτάτους χρόνους, δι' αὐτῶν δ' ἀγρεύουσι ρέγκας.

Ἡ ἀλιεῖα τῆς ρέγκας εἶναι πηγὴ πλούτου διὰ τῶν Ἀγγλοῦς καὶ Ὁλλανδούς. Ὁ ἰχθυὺς οὗτος φαίνεται ὅτι ἦν ἄγνωστος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, διότι οὐδεὶς συγγραφεὺς Ἑλληνῶν ἢ Ῥωμαῖος ἀναφέρει αὐτόν· ἡ ἀλιεῖα αὐτοῦ ἀνεπτύχθη κατὰ τὸν αἰῶνα τεῦτον· ἀπαιτεῖται δὲ τέχνη τις πρὸς ἄγρην τῆς ρέγκας καὶ φαίνεται ὅτι κατάλληλος καιρὸς εἶναι ἡ ἀσέληνος νύξ καὶ ὀλίγος ἄνεμος. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἡ ἀλιεῖα ἦν ἀπηγορευμένη ἐν Σκωτίᾳ ὅτε ἡ σελήνη ἐφώτιζε τὴν νύκτα.

Ὁ ἰχθυὺς οὗτος εἶναι λαμπρότατος καὶ θρεπτικώτατος, ἀλλὰ δὲν ἐκτιμᾶται ὅσον δεῖ, βεβαίως ἔνεκεν τῆς ἀφθονίας του, καὶ μόνον ὑπὸ τῶν πτωχῶν τάξεων ἐσθίεται, τῶν πλουσίων προτιμώντων ἄλλους. Οἱ Σκῶται θεωροῦσι τὴν ρέγκαν ἐθνικὸν ἔδεσμα. Ἡ ἀλιεῖα ἀρχεται τὸν Φεβρουάριον, ἀλλὰ αἱ ρέγκαι δὲν εἶναι παχεῖαι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, διὸ πωλοῦνται ἐφθηνά καὶ οἱ γεωργοὶ τοῦ Νόρφολκ καὶ τοῦ Σούφορκ μεγάλας ποσότητας ἀγοράζουσιν ἵνα λιπάνωσι τοὺς ἀγροὺς των. Παχεῖαι καὶ καλαὶ εἶναι τὸν Αὐγούστον καὶ Σεπτέμβριον.

Ἀδύνατον νὰ παραστήσῃ τις δι' ἀριθμῶν τὴν ἄπειρον ποσότητα τῶν ἐτησίως εἰς τὰ παράλια τῆς Σκωτίας ἀλιευομένων ρεγκῶν. Τῷ 1873 ἡλατίσθησαν 939,233 βαρέλια· ὑπολογιζομένων δὲ κατὰ μέσον ὅρον 750 ἰχθυῶν κατὰ βαρέλλιον, εὐρίσκομεν ὅτι ἡλατίσθησαν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο 704 ἑκατομύρια ρεγκῶν. Κατανοεῖ τις τί ποσὸν νωπῶν ἐπωλήθη.

Αἱ ὀλλανδικαὶ ρέγκαι, ὧν μέγα ποσὸν τεταριγευμένων καταναλίσκεται ἐν τῇ ἡπείρῳ, φημίζονται ὡς κάλλιστα προπαρασκευασμένοι. Ἀμα ὁ ἰχθυὺς ἀγρευθῇ, εὐθὺς ἀνοίγεται, καθαρίζεται, ἀλατίζεται καὶ στοιβάζεται εἰς τὸ βαρέλλιον. Τὰ πρῶτα εἰς Ἀμστελέρδαμον φθάνοντα βαρέλλια συχνάκις ἐπωλήθησαν ἀντὶ 1400 φράγκων τὸ βαρέλλιον, ὅπερ περιέχει 700 ἰχθυὺς.

Τὰ ὀλλανδικὰ ἀλιευτικὰ, ἅτινα εἶναι

ὡραία πλοῖα φέροντα 44 ναύτες καὶ 5 ναυτόπαιδες, ἀποπλέουσι τὸν Ἰούλιον διὰ τὰ παράλια τῆς Σκωτίας. Ταῦτα συνοδεύουσι δύο πολεμικά, ἵνα διατηρῶσι τὴν ἡσυχίαν καὶ ἐπιτηρῶσι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν περὶ ἀλιείας κανονισμῶν. Ἀπαγορεύεται τοῖς ἀλιεῦσι τὸ νὰ εἰσέρχωνται εἰς ξένους λιμένας, νὰ πλησιάζωσιν εἰς ὠρισμένην ἀπὸ τῆς παραλίας ἀπόστασιν καὶ νὰ πωλῶσι τὴν ἄγρην των ἐν τῇ θαλάσσῃ. Τὰ ἐκαστὸν πρῶτα ἀλατισμένα βαρέλλια μεταφέρονται διὰ πολεμικοῦ δρόμου κατ' εὐθείαν εἰς Βλαάρδιγκεν, ὅπου χαιρετίζουσιν αὐτὰ διὰ ἐορτῶν καὶ πανηγύρεων. Κοσμοῦσι τὰ παράθυρα διὰ σημαίων καὶ στολίζουσι τὰς οἰκίας διὰ κλάδων καὶ ἀνθέων. Ῥέγκα ἐκ τῶν καλλιτέρων μεταφέρεται ἐπὶ ἐστολισμένης ἀμάξης καὶ προσφέρεται τῷ βασιλεῖ, ὅστις εὐχαριστεῖ καὶ δίδει δῶρον 500 φιορινίων ἀναφέρουσι δὲ πλουσίους Ὁλλανδοὺς προτενεγκόντας 1 δουμάτον κατὰ ῤέγκα, ἐκ τῶν πρώτων δηλ. ἀφιχθεισῶν.

Μετὰ τὴν ῤέγκα, ἀξία λόγου ἀλιεῖα ἐπέρχεται ἡ τοῦ ἰχθύος *pilchard*, εἰδους ῤέγκας ἐνεργεῖται δὲ κυρίως εἰς τὰ παράλια τῆς Κορνουάλης δι' ἐπιπλεόντων δικτύων καὶ διὰ σαγηνῶν. Μόνον τὸ *Mount's Bay* ἔχει 500 πλοῖα ἀσχολούμενα εἰς τὴν ἀλιεῖαν τοῦ ἰχθύος αὐτοῦ (α) εἶναι δὲ εὐχάριστον θέαμα τὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ στόλου αὐτοῦ κατὰ Ἰούλιον, ὅτε ἄρχεται ἡ ἀλιεῖα, ἥτις διαρκεῖ κατ' ὅλον τὸ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον. Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἰχθύες πωλοῦνται ἐπιτοπίως, διότι ὅλοι οἱ Κορνουάλοι ἐφοδιάζονται μὲ ἀλατισμένους *pilchards*, οὓς ἐσθίουσι μὲ μεγίστην ὀρεξιν τὸν χειμῶνα μὲ γαιώμηλα, διότι ὁ κάτοικος τῆς Κορνουάλης θεωρεῖ τὸν τόπον του ὡς τὸν ἄριστον πάντων καὶ πιστεύει ὅτι ὁ κατὰ τὸν τόπον αὐτοῦ εἰσὶ τὰ κυριώτερα στοιχεῖα τοῦ πλούτου καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Ἀγγλίας.

(α) Ἐν τῶν πλοίων τούτων, χωρητικότητος 4½ τόννων, ἐπλευσαν ἀπὸ Ἀγγλίας εἰς Μελοδωρνον (Αὐστραλίαν) μὲ 4 ναύτας, μεταναστεύσαντες εἰς τὴν ἐποικίαν Βικτωρίας

Ἀξία λόγου ἀποδεικνύεται ἡ διὰ τῆς σαγῆνης ἀλιεῖα τοῦ *pilchard* ὑπολογίζεται ὅτι 45000 βαρέλλια ἀλατίζονται καὶ γέλλονται ἐτησίως εἰς Ἰταλίαν, μέγα δὲ ποσὸν καταναλίσκεται εἰς ἄλλα μέρη. Περὶ τὰς 20000 τόννων ἄλατος ἐξοδεύουσι εἰς Κορνουάλην πρὸς ἀλάτισμα τῶν ἰχθύων. Ἐτερος ἰχθύς, προσφιλὴς παρὰ τοῖς γαστρονόμοις, εἶναι ὁ *hake*, ὅστις ἐνίοτε ζυγίζει μέχρι 30 λιτρῶν καὶ ὅστις ἀποδεικνύεται ἀλκυόνης μάστιξ τῶν μικρῶν ἰχθύων. Ἐκ τοῦ ὕδατος, ὅπου εἶναι ἐρυθρὸν καὶ ἐφ' οὗ ἐπιπλέει ἔλακον, ἐννοοῦσιν οἱ ἀλιεῖς ποῦ βόσκει οὗτος καὶ ἀμέσως ἀγρεύουσι διὰ σαγηνῶν. Ὁ ὀνίσκος (μπακαλάος) ἀφθονεῖ εἰς τὰ παράλια τῆς Κορνουάλης καὶ τοῦ Δεδονσάϊρ μεγάλας δὲ ποσότητας ἀγρεύουσι διὰ ὀρμιῶν τῆς χειρὸς.

Εἰς *Mount's Bay* ἀπαντᾷ ἡ ἐρυθρὰ τρίγλη, ἰχθύς νοστιμώτατος, διὸ καὶ προσφιλὴς παρ' ἀπάσαις ταῖς τραπέζαις. Ἀφθονοὶ εἶναι οἱ σκόμβροι εἰς τὰ δυτικὰ τοῦ ἀκρωτηρίου *Land's End*, οὓς ἀλιεύουσιν ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου μέχρι τέλους Ἰουλίου. Ἀλλοτε οἱ ἰχθύες οὗτοι ἐπληρόνοντο λίαν ἀκριβῶς, ἀλλ' ἤδη, ἕνεκεν τῆς ἀφθονίας των καὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν σιδηροδρόμων, παραχωροῦνται εἰς τιμὴν εὐτελεῖ. Τῷ 1824 ἐζήκοντα πλοῖα τοῦ *Lowestoft* ἤγρευσαν ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας σκόμβρους ἀξίας 5252 λιρῶν στερλινῶν, οἱ δὲ ἀλιεῖς τοῦ Σούφολκ ἐπώλησαν ἐν μιᾷ ἐπίσης ἡμέρᾳ 14000 λίρας. Εἰς Γλάμσθ πολλὰκις ἐκέρδησαν ἐκ τῆς ἀλιείας τῶν σκόμβρων 35000 λίρας στερλίνας.

Μ' ὅλην τὴν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πτηνῶν καταστροφὴν τῶν ἰχθύων, ἡ θάλασσα εἶναι πηγὴ ἀκένωτος· ἂν δὲ οἱ ἰχθύες ἀφίνοντο νὰ πολυπλασιάζωνται ἀπεριόριστως, ἡ θάλασσα, ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ᾖ, δὲν θὰ ἐπάρκει πρὸς κατοικίαν των. Ὁ Βυφὼν ἀπέδειξεν ὅτι ζεῦγος ῤέγκων, πολυπλασιαζόμενον ἀπροσκόπτως, τοῦ χρόνου προϊόντος ἤθελε δώσει γενεὰν ἰχθύων, ὧν ὁ ὄγκος ἤθελεν ὑπερβῆ εἰκοσάκις τὸν τῆς ἡμετέρας σφαίρας, ὁ δὲ ὑπολογισμὸς τοῦ σοφοῦ φυ-

σιολόγου οὐδὲν εἶναι ὑπερβολικὸς ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ θήλεια ρέγκα περιέχει ὅμως 8 ἑκατομμύρια ὠν. Τόση εἶναι ἡ ἀφθονία τῶν ὠν τῆς ρέγκας τῶν διασπειρομένων εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ Λαβραδὼρ, λέγει ἀξιόπιστος παρατηρητής, ὥστε ἡ ἀκτὴ φαίνεται κεκαλυμμένη ἐξ αὐτῶν εἰς βάθος 2 ποδῶν ἐπὶ ἐκτάσεως πολλῶν μιλίων. Συγγραφεὺς τις δὲ εἶπεν ὅτι «ἂν πᾶν ἐπὶ τῆς γῆς χρήσιμον πρὸς βρώσιν ζῶον ἐξέλαιπεν, ἡ ἀνθρωπότης ἐδύνατο ἐπ' ἀπειρον νὰ πορίζηται ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ τὸ γεῦμα καὶ τὸ δεῖπνόν της.»

Ἡ ἐν ταῖς βρετανικαῖς νήσοις ἐνεργουμένη ἀλιεία ἀξίζει νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν καταναλωτῶν πόσον ἡ εὐημερία λαοῦ τινος ἐγκτεται ἐπὶ τῆς ταπεινῆς μὲν, ἀλλὰ στερεᾶς ταύτης βάσεως· τροφὴ ἀφθονος καὶ ἐφθονή.

Υπολογίζεται ὅτι τὸ Λονδίνον καταναλίσκει ἐτησίως 800,000 βόας, ὡς ἐγγιστα ἑκάστου δὲ βοῦς ζυγίζοντος 300 χιλιόγραμμα, ἡ κατανάλωσις τοῦ κρέατος εἶναι 90,000 τόννοι. Πρὸς τὸ παρὸν ὑπάρχουσι τοῦλάχιστον 900 ἀλιευτικὰ πλοίαρια, ἐφωδιασμένα μὲ συρτὰ δίκτυα καὶ προμηθεύοντα τὸ Λονδίνον ἀπὸ ἰχθῶν· ὑπολογιζομένου ὅτι ἕκαστον αὐτῶν ἀγρεύει 90 τόννους, εὐρίσκομεν ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἀλιευσμένων ἰχθύων ἀνέρχεται εἰς 81,000 τόννους· εἰς τοὺς ἀριθμοὺς δ' αὐτοὺς δὲν περιλαμβάνονται αἱ ἀπειροὶ ποσότητες ρεγκῶν, σκόμβρων καὶ ἄλλων ἰχθύων συλλαμβανόμενων δι' ἐπιπλεόντων δικτύων, δι' ὀρμιῶν καὶ σαγηνῶν. Πλέθρον γῆς καλῶς καλλιεργημένης δύναται ν' ἀποδώσῃ ἐτησίως ἕνα τόννον σίτου ἢ 300 λίτρας βοείου ἢ προβάτου κρέατος· ἀλλ' ὁμοία ἔκτασις ἰχθυοφόρου θαλάσσης δύναται νὰ χορηγῇ καθ' ἑκάστην εἰς τὸν ἐργατικὸν ἀλιέα ποσότητα θρεπτικῆς οὐσίας ἀπείρως μεγαλητέραν. Ὁ Κ. Mayew ὑπελόγησεν ὅτι κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον, ὅτε δηλ. εἶναι ἡ ἀφθονος ῥαγιά, πωλοῦνται εἰς Λονδίνον 800 ἑκατομμύρια ρεγκῶν, παρεχουσῶν εἰς

τὰς ἐργατικὰς τάξεις τροφὴν ὑγειῇ καὶ ἐφθονῇ.

Ἄλλοτε ἐπιστεύετο ὅτι ὁ ἰχθύς δὲν εἶναι οὐσία πολὺ θρεπτικὴ, ἀλλ' ἐκ τῆς γενομένης ἀναλύσεως διαφόρων εἰδῶν ἰχθύων ἀπεδείχθη ὅτι τὸ κρέας αὐτὸ περιέχει σχεδὸν τόσας λευκοματώδεις ὕλας ὥσας καὶ τὸ κρέας τῶν τετράποδων, ἡ δὲ ρέγκα μάλιστα ἔχει περισσοτέραν ἐλαϊώδη ὕλην, ἥς ἕνεκα εἶναι θρεπτικώτερα.

Πρόδηλον ἄρα ὅτι ὁ ἰχθύς ἦν προωρισμένος νὰ καταλάβῃ ἀξίαν λόγου θέσιν ἐν τῇ τροφῇ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀναμφιβόλως συντείνει εἰς τὴν ποικιλίαν τῆς τροφῆς, ἥτις ποικιλία εἶναι ἐπωσελὴς εἰς τὴν ὑγείαν. Τὸ ὑπάρχον ἐν τοῖς ἰχθύσιν ἄζωτον ἐξερεθίζει τὸν ζωϊκὸν ὀργανισμόν, ὁ δὲ ἰχθύς εἶναι τροφή παράγουσα κρέας καὶ μῆζ, ὅχι δὲ λίπος· διὸ βλέπει τις ὅτι οἱ τὰ παράλια οἰκούντες συνήθως εἶναι ἰσχυροὶ μὲν, ἀλλὰ μυώδεις καὶ ἰσχυροί, ἀπηλλαγμένοι τῶν σαρκωδῶν ἐκείνων ἐξογκωμάτων καὶ τοῦ λίπους, ἅπερ χαρακτηρίζουσι τὸν κρεατοφάγον Ἀγγλον.

Ἀδύνατον νὰ μὴ ὁμολογήσῃ τις τὰς εὐεργεσίας τῆς Θεῆς Προνοίας, ἥτις οὐ μόνον παρέσχεν τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει τροφὴν εὐάρεστον, ἀλλὰ ἐπροίκισε τοὺς ἰχθῆς διὰ θαυμασίου γονιμότητος, ὥστε οὐδεὶς νὰ ὑφίσταται φόβος ἐξαλείψως αὐτῶν.

Οἱ ἰχθυοπῶλαι τοῦ Λονδίνου ἀποτελοῦσι σωματεῖον πλούσιον καὶ ἰσχυρόν· προσφάτως δ' ἐτίμησε τὸ συμπόσιον αὐτῶν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅστις καὶ λόγον πολιτικὸν ἀπήγγειλε.

(Κατὰ τὸ *Blackwood's Magazine*.)

ὑπὸ Υ. Π. Ρ.